

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՍՅՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶԻ ՉԱՓՆԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
ՂԵԿԱՎԱՐ

ՀՀ Սյունիքի մարզ, գ. Չափնի, հեռ.՝ 077337347 էլ-հասցե՝ chapni.syunig@mta.gov.am

“20” դեկտեմբերի 2016թ. № 49

Ձեր _____ № _____

Հայաստանի Հանրապետության Սյունիքի

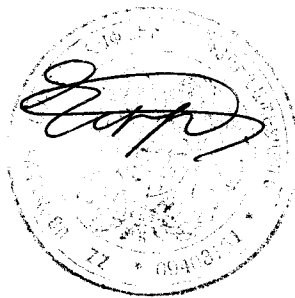
մարզպետ Վ.Հակոբյանին

Հարգարժան պարոն մարզպետ

Ձեզ են ներկայացվում Հայաստանի Հանրապետության Սյունիքի մարզի
Չափնիի համայնքի ավագանու 2016 թվականի դեկտեմբերի 20-ի ընդունած № 31-Ա
և № 32-Ն որոշումները:

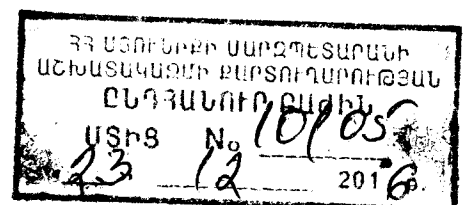
Առդիր՝ թերթ:

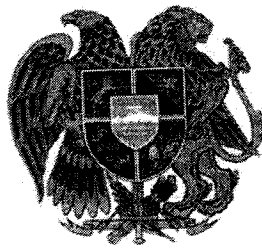
Հարգանքով՝

Ն.Թումանյան

Կատարող՝
Ս.Հակոբյան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍՅՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶԻ ԶԱՓՆԻԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՎԱԳԱՆԻ Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

20 դեկտեմբերի 2016 թվականի № 31 -Ա

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍՅՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶԻ
ԶԱՓՆԻԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՎԱԳԱՆՈՒ 2016 ԹՎԱԿԱՆԻ
ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 20-Ի ՆԻՍՏԻ ՕՐԱԿԱՐԳԻ ՀԱՍՏԱՏՈՒՄԸ

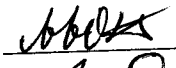
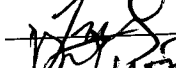
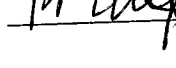
Ղեկավարվելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 12-րդ հոդվածի չորրորդ մասով, համաձայն Հայաստանի Հանրապետության Սյունիքի մարզի Զափնիի համայնքի ղեկավարի առաջարկությունը, որոշման նախագծի քվեարկության արդյունքներով՝ կողմ-3, դեմ-0, ձեռնպահ-0, Հայաստանի Հանրապետության Սյունիքի մարզի Զափնիի համայնքի ավագանին **ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Է՝**

Հաստատել Հայաստանի Հանրապետության Սյունիքի մարզի Զափնիի համայնքի ավագանու 2016 թվականի դեկտեմբերի 21-ի նիստի հետևյալ օրակարգը՝

1. Օր ա կ ա ր գ

1. Հայաստանի Հանրապետության Սյունիքի մարզի Զափնիի համայնքի 2017-2021 թվականների զարգացման ծրագիրը հաստատելու մասին:

Համայնքի ավագանու անդամներ՝

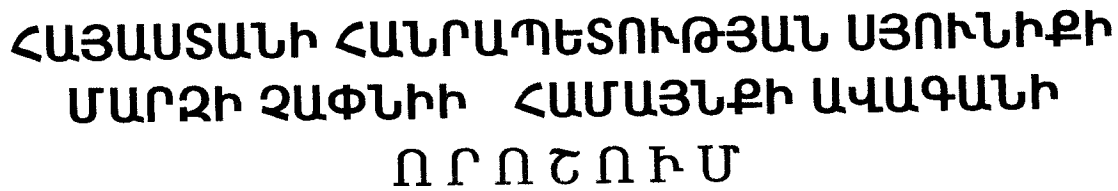
Կողմ՝ Լևոն Գևորգյան
Կողմ՝ Իննեսա Մկրտչյան
Կողմ՝ Ռազմիկ Հակոբյան

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԴԵԿԱՎԱՐ

Ն.ԹՈՒՄԱՆՅԱՆ

«20» դեկտեմբերի, 2016թ գ.Զափնի

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՍՅՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶ**

**ՉԱՓՆԻԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
2017 – 2021 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ
ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ
ԾՐԱԳԻՐ**

Համայնքի ղեկավար՝ Նորայր Թումանյան

Հաստատվել է՝ Չափնիի համայնքի ավագանու 2016 թվականի
դեկտեմբերի 20-ի թիվ 32-Ն որոշմամբ

գ. Չափնի

2016թ.

Բովանդակություն

1. Համայնքի ղեկավարի ողջույնի խոսք
2. Համայնքի իրավիճակի նկարագրություն
- 2.1. Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն
- 2.2. Համայնքի սոցիալ տնտեսական իրավիճակը
- 2.3. Համայնքում իրականացվող ծրագրերը
- 2.4. Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրություն և ֆինանսական կանխատեսումները
- 2.5. Զարգացման խոչընդոտներ և դժվարություններ
- 2.6. Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների (ՈւԹՀՍ) վերլուծություն
3. Նպատակների սահմանում և գործողությունների պլանավորում
- 3.1. Համայնքի զարգացման տեսլական
- 3.2. Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակներ
4. ՀԶԾ ֆինանսավորում
5. ՀԶԾ մոնիթորինգ

1. Համայնքի ղեկավարի ողջույնի խոսք

Չափնիի համայնքը ձևավորվել է 1991 թվականին Հայաստանի Հանրապետության նոր վարչատարածքային բաժանման արդյունքում: Համայնքի վարչական տարածքում է գտնվում Ըրկենաց բնակավայրը՝ ներկայիս Ըրկենաց թաղամասը և Հին Չափնի բնակատեղին՝ համայնքի կենտրոնից մոտ 1.5 կմ դեպի հյուսիս հեռավորության վրա:

Համայնքի կենտրոնի հեռավորությունը մարզկենտրոնից կազմում է 19 կմ, բարձրությունը ծովի մակարդակից 1040 մետր է:

Համայնքն ունի մեծ ներուժ և հնարավորություն բարձրացնելու բնակչության սոցիալ-տնտեսական մակարդակը, բարելավելու նրանց կենցաղային պայմանները, զարգացնելու հոգևոր մշակույթը և իր գեղատեսիլ բնությամբ և պարմամշակութային հուշարձաններով գրավչություն առաջացնելու զբոսաշրջության համար: Սակայն ներկայիս սրեղծված իրավիճակը զգալի սրվել է թողնում համայնքի գրավչության վրա: Համայնքի բնակչության զգալի մասը՝ մոտ 50 տնտեսություն իրականացնում է գյուղատնտեսական գործունեություն, զբաղվում անասնապահությամբ և հողագործությամբ:

Համայնքն ունի բազմաթիվ խնդիրներ և զարգացմանը խոչընդոտող լուրջ պարճառներ, որոնցից աշխատատեղերի բացակայության և գործազրկության բարձր մակարդակի պարճառով համայնքի մշտական բնակչության մոտ 20 աշխատունակ և վերադասարկության տարիքի երիտասարդներ մեկնել են արտագնա աշխատանքի արտերկիր: Գյուղտնտեսական բացակայության պարճառով բնակչությունը չի կարողանում մշակել հողամասերը, իսկ դրանցից իրականացրած խտրհարքը կատարում է ուշացած՝ մեծ դժվարությամբ հարևան համայնքներից վարձակալած գյուղտնտեսական: Բնակչության կենսամակարդակի բարձրացմանը և զբոսաշրջության խթանմանը խանգարում է համայնքում խմելու և կենցաղային ջրի ապահովման ցածր մակարդակը /շաբաթը 2 անգամ 3 ժամով/: Ոռոգման ջրատարի խողովակաշարի մաշվածության և խցանվածության հետևանքով ջրի մեծ կորուստների պարճառով այգիների ոռոգումը իրականացվում է ոչ լիարժեք և բնակիչները ունենում են եկամուտների զգալի կորուստներ:

Առաջիկա հինգ տարիների ընթացքում համայնքի զարգացման համար կներկայացնեն ծրագիր, որը կարտահայտի համայնքի ողջ բնակչության հավաքական կամքն ու ցանկությունը, ուստի ծրագրի նախագծի մշակման փուլերում ակնկալում են բնակչության ակտիվ մասնակցությունը:

Առաջիկա 5 տարիների համար զարգացման հիմնական ուղղությունները և գերակա ոլորտներն են համարում բարեփոխումներ անցկացնելու ճանապարհով հետևողականորեն բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական, մշակութային և հանգստի պայմանները, համայնքը դարձնել տարածաշրջանային զբոսաշրջության համար գրավիչ վայր, մաքուր, բարեկարգ և գրավիչ բնակավայր; այն է իրականացնել գյուղատնտեսական

նշանակության հողերի լիարժեք մշակում, ապահովել գյուղատնտեսական արտադրանքի ծավալների աճը, արդյունաբերական թափոններից՝ ՋՄՄԿ-ի պոչամբարի վնասակար արտանետումներից համայնքի բնակչության և շրջակա միջավայրի պահպանության խնդիրներին տալ լուծում, բարերարներ գտնելու միջոցով իրականացնել հանրապետական նշանակության պատմամշակութային հուշարձանի՝ 1912-1914 թվականներին կառուցված եկեղեցու վերանորոգումը, զարգացնել զբոսաշրջությունը, հավաքագրել շրջապատում առկա աղբյուրների ջրերը գործող ջրավազանի մեջ և ապահովել բնակչության շրջօրյա ջրամատակարարումը, վերանորոգել և վերակառուցել ոռոգման համակարգի ջրատարը:

Հաշվի առնելով, որ համայնքի ավագանին և բնակչությունը պատրաստ է համատեղ ջանքերով հաղթահարել համայնքի առջև առաջացած խնդիրները, 2017- 2021 թվականներին համայնքի կայուն զարգացման համար առաջիկա տարիների ընթացքում առաջարկում եմ իրականացնել է հետևյալ ծրագրերը՝

1. Գյուղտեխնիկայի ձեռք բերում - 25 000000 ՀՀ դրամ - 2017 թվական
2. Եկեղեցու վերանորոգում - 55 000000 ՀՀ Դրամ - 2018 թվական
3. Խմելու ջրի ցանցի վերանորոգում - 10 000000 ՀՀ դրամ - 2019 թվական
4. Ոռոգման ջրագծի վերանորոգում - 5 000000 ՀՀ դրամ - 2020 թվական
5. Հանդիսությունների տան վերանորոգում - 2 000000 ՀՀ դրամ - 2021 թվական

2. Համայնքի իրավիճակի նկարագրություն

2.1. Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն

Աշխարհագրական դիրքը, պատմական համառոտ ակնարկ

Չափնիի համայնքը, որն ընդգրկում է ներկայիս Չափնի և նախկին պատմական Ըրկենաց գյուղերը / ներկայումս Ըրկենաց թաղամաս/, գտնվում է մարզկենտրոնից 19 կմ դեպի հյուսիս: Նրա բնակիչները ներկայիս Չափնի փարածք են տեղափոխվել Արցախի Հանրության շրջանից 19-րդ դարի կեսերին և Հին / Քոյնա/ Չափնի գյուղից 20-րդ դարի 30-ական թվականներին, իսկ Ըրկենաց թաղամասում բնակվում են հիմնականում նախկին Ըրկենաց գյուղի բնակիչները: Համայնքում պահպանված է 2 եկեղեցի՝ մեկը Չափնիի փարածքում՝ կառուցված 1912-14 թվականներին, որն անհապաղ վերանորոգման կարիք ունի, իսկ մյուսը Ըրկենաց թաղամասում՝ կառուցված 1906 թվականին և ձիթարանը՝ կառուցված 1982 թվականին՝ կանգուն վիճակում են:

Համայնքի փարածքը մասնավորված է բարձր լեռների, սարավանդների ու խորը գետահովիտների բարդ համադրության որոնք համայնքին տալիս են գեղատեսիլ տեսք: Համայնքի բարձրությունը ծովի մակերևույթից կազմում է 1040 մետր: Համայնքի կլիմայական պայմանները բարեխառն են՝ մեղմ ձմեռով ու համեմատաբար խոնավ, հուլիսի միջին ջերմաստիճանը կազմում է 30°:

Համայնքի վարչական փարածքը 1047.5 հա է; որից 643 հա՝ գյուղատնտեսական նշանակության հողեր / 88 հա վարելահող . 35 հա խոտհարք, 110 հա արոտ, 410 հա այլ հողատեսքեր/; 29 հա բնակավայրերի նշանակության, 2.5 հա արդյունաբերական և արտադրական նշանակության օբյեկտների, 5.6 հա էներգետիկայի, տրանսպորտի, կոմունալ ենթակառուցվածքի օբյեկտների, 4.9 հա պատմական և մշակութային փարածքներ, 357 հա անտառային հողեր և 5.5 հա ջրային հողեր:

Ներկայումս համայնքում բնակվում են 96 հոգի,

Բնակչության տարիքային կազմը հետևյալն է՝

Բնակչության ընդհանուր թվաքանակը	96	0-4	5-15	16-62	63 և բարձր
		1	11	49	35
Այդ թվում Տղամարդիկ	52	1	9	29	13
կանայք	44	0	2	20	22

Համայնքում փախստականներ չկան:

Համայնքը խոշորացված չէ:

2.2 Համայնքի սոցիալ տնտեսական իրավիճակը

Համայնքի ընդհանուր տարեկան բյուջեն 2015 թվականի համար կազմել է 4578.0 հազ.դրամ, իսկ 2016 թվականի համար նախատեսված է 5698.8 հազ.դրամ, որից 4588,5 հազ.դրամ վարչական բյուջեն է, իսկ 1110.3 հազ.դրամ՝ ֆոնդային բյուջեն, որն ձևավորվել է տարեսկզբի ազատ մնացորդից:

Տարի	Վարչական բյուջե	Սեփական եկամուտներ	Ընդհանուր եկամուտներից սեփական եկամուտ. %	Տարեսկզբի ազատ մնացորդներից՝ ֆոնդային բյուջե
2015	4578.0	450.5	9.8	0
2016	4588.5	452.0	9.8	1110.3

Ընդհանուր եկամուտների մեջ համայնքի սեփական եկամուտների բաժինը 2015 թվականի համար կազմում է 450.5 հազ.դրամ (9.8%), իսկ 2016 թվականի համար կազմում է 452.0 հազ.դրամ (9.8%)՝ տես վերը նշված աղյուսակի:

Համայնքում հիմնական արդյունաբերական ձեռնարկություններ և արդյունաբերական արտադրանք տվող կազմակերպություններ չկան

Համայնքում գործում է մեկ առևտրի կետ և մեկ գիշերային ակումբ, որը գտնվում է բնակավայրից 3 կմ հեռավորության վրա և որոնց ծառայությունների թույլտվության համար գանձվում է տեղական տուրք:

Համայնքի բնակչությունը հիմնականում զբաղվում է անասնապահությամբ, մեղվաբուծությամբ, հատիկալնդեղային, բանջարաբուստանային մշակաբույսերի ու կարտոֆիլի արտադրությամբ և հացահատիկային կուլտուրաներից ցորենի արտադրությամբ և տարեկան արտադրության ծավալները կազմում են՝ հացահատիկային և հատիկալնդեղային մշակաբույսերից 610 ցենտներ, բանջարաբուստանային մշակաբույսերից 276 ցենտներ, կարտոֆիլ 800 ցենտներ, հավաքվել է պտուղ և հատապտուղ 92 ցենտներ, կուրակվել է բազմամյա խոտ ցանովի 2000 ցենտներ, ծղուր 300 ցենտներ. Հավաքվել է մեղր 2000 ցենտներ, անասնապահության արդյունքից ստացվել է մուր 80000 լիտր կաթ, 60 ցենտներ տավարի միս, 10 ցենտներ խոզի միս, մուր 20000 հատ հավկիթ: Արտադրված գյուղատնտեսական մթերքները հիմնականում սպառվում են արտադրվող տնտեսություններում և վաճառվում է համայնքի այլ տնտեսություններին: Համայնքին մոտիկ շուկա չկա, ուստի տնտեսությունները իրենց մթերքները իրացնում են մարզկենտրոնի գյուղատնտեսական շուկայում և տալիս մերավաճառման:

Համայնքը զբոսաշրջային հետաքրքրություն ներկայացնող մի շարք բնական, պատմական և մշակութային հուշարձաններ ունի:

Համայնքում դպրոցական, նախադպրոցական և արտադպրոցական կրթական հաստատություններ, ԲՈՒՀ-եր գոյություն չունեն՝ դպրոցահասակ 11 երեխաներից 9-ը հաճախում են մոտակա՝ 5 կմ հեռավորության վրա գտնվող Եղեգ համայնքի հիմնական դպրոցը, իսկ 2 երեխա հաճախում են մարզկենտրոնի դպրոցները: Նախադպրոցական հասակի մեկ երեխա հաճախում է մարզկենտրոնի ՆՈՒՀ:

Համայնքում ստեղծված է է մեկ գյուղական բուժկետ, որտեղ աշխատում է մեկ բուժքույր և ունենում է փարեկան 45 այցելու:

Ընտանեկան նպաստների համակարգում գրանցված են 5 ընտանիք,

որոնցից 2 ընտանիքը՝ հաշմանդամության խումբ ունեցող և 3 երեխա ունեցող ընտանիք են, 1 ընտանիքը՝ գործազուրկ են և 2 երեխա ունեցող ընտանիք է, 1 ընտանիքը՝ միայնակ ծեր է և 1 ընտանիքը՝ մանկուց հաշմանդամություն ունեցող 2 զավակներից կազմված 3 հոգանոց ընտանիք է:

Համայնքի բնակչությունը հիմնականում զբաղվում է գյուղատնտեսական մթերքների արտադրությամբ և վերամշակմամբ

h/h	Բնակչության զբաղվածությունը ըստ ոլորտների	Զբաղվածների քանակը	
		Կին	Կողամարդ
1	Տեղական ինքնակառավարում	4	2
2	Կազմակերպություններում	0	1
3	Գյուղատնտեսական աշխատանքներով	35	22
4	Այլ բնույթի ոչ գյուղատնտեսական աշխատանքներով	2	3

2.3. Համայնքում իրականացվող ծրագրերը

Համայնքի զարգացման համար 2017-2021 թվականների համար նախատեսվում ենք իրականացնել 97 մլն. դրամի ծրագրեր, որոնք են՝

1. Գյուղատնտեսական ծրագրեր, որի համար նախատեսվում ենք կատարել 25 մլն. դրամի ծախս և որի արդյունքում կավելանա մշակվող գյուղատնտեսական հողերի քանակի և համայնքի բնակչությունը կունենա եկամտի տարեկան աճ:
2. Եկեղեցու վերանորոգում, որի համար նախատեսվում ենք կատարել 55 մլն. դրամի ծախս և որի արդյունքում համայնքում կզարգանա հոգևոր մշակույթը և զբոսաշրջային գրավչություն կառաջացնի:
3. Խմելու ջրի ցանցի վերանորոգում, որի համար նախատեսվում ենք կատարել 10 մլն. դրամի ծախս և որի արդյունքում կզարգանա համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական մակարդակը և կունենան եկամտի տարեկան աճ:
4. Ոռոգման ջրագծի վերանորոգում, որի համար նախատեսվում ենք կատարել 5 մլն. դրամի ծախս որի արդյունքում կզարգանա համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական մակարդակը, կավելանա համայնքում մշակվող գյուղատնտեսական հողերի քանակը և կունենանք եկամտի տարեկան աճ:
5. Հանդիսությունների տան վերանորոգում, որի համար նախատեսվում ենք կատարել 2 մլն. դրամի ծախս և որի արդյունքում կունենանք բնակչության բավարարվածությունը:

Ծրագրերի իրականացման համար ֆինանսավորման աղբյուրները դեռևս հայտնի չեն, սակայն տարվում են աշխատանքներ այդ ուղղությամբ պարզելու հնարավոր ֆինանսավորման աղբյուրները, մասնավորապես գտնել միջազգային և տեղական դոնոր կազմակերպություններ կամ էլ փորձել տեղացի և արտասահմանյան բարերարներ գտնել :

Համայնքի վարչական տարածքում պետության կողմից առաջիկա հինգ տարիների համար նախատեսվող հանրապետական և մարզային ծրագրերը հիմնականում կրում են շարունակական բնույթ, մասնավորապես պետք է ընդգծել ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տամադրվում է դրամացիաներ, նախատեսվում է կատարել բնապահպանական ծրագրեր:

Հարևան համայնքների հետ համատեղ գալիք հինգ տարիների համար նախատեսվող (շարունակվող) միջհամայնքային համագործակցության նպատակային ծրագրեր չկան , սակայն դաշտային սեզոնային բերքահավաքների ժամանակ միջոցառումները և փոխհամագործակցությունները շարունակական բնույթ են կրում:

2.4. Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրություն և ֆինանսական կանխատեսումները

Համայնքի 2015-2016թթ բյուջեների մուտքերի ու ծախսերի ցուցանիշները և 2017-2021 թթ բյուջեների մուտքերի ու ծախսերի կանխատեսումները

Հ/հ	Մուտքերի անվանումը	2015 փաստ	2016 նախատես	2017 կանխ	2018 կանխ	2019 կանխ	2020 կանխ	2021 կանխ.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՄՈՒՏՔԵՐ՝	4587.0	5698.8	3964.1+ 25000	4000+ 55000	6000+ 10000	6000+ 5000	6000 +200 0
1.	Ընդամենը սեփական եկամուտներ	450.5	452.0	464.1	500	2500	2500	2500
1.1	Հարկեր՝ որից	236.3	227	233.1	230	230	230	230
1.1-1	Հողի հարկ	198.5	173.8	164.5	160	160	160	160
1.1-2	Գույքահարկ	37.8	53.2	68.6	70	70	70	70
2	Տեղական տուրքեր	14	10	50	60	70	70	70
3.	Գույքի՝ հողի, վարձակալությունից և վաճառքից եկամուտներ	200.2	215	181	330	2200	2200	2200
4.	Համայնքի բյուջեի հավելուրդի օգտագործման ուղղությունները կամ պակասորդի ֆինանսավորման աղբյուրները	3595.5	4136.	3500	3500	3500	3500	3500
5	Համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդը	0	1110.3	0	0	0	0	0
6	Արտաքին աղբյուրներ	0	0	25000	55000	10000	5000	2000
	ԾԱՆՍԵՐ՝ որից	3476.7	5698.8	3964.1+ 25000	4000+ 55000	6000+ 10000	6000+ 5000	6000 +200 0
	Վարչական բյուջեի ծախսեր	3476.7	4588.5	3964.1	4000	6000	6000	6000
	Ֆոնդային բյուջեի ծախսեր, որից՝	0	1110.3	25000	55000	10000	5000	6000
	Ծրագրերի իրականացման համար ծախսեր	-	-	25000	55000	10000	5000	2000

Բյուջեդային մուտքերը 2015 թվականի համար կազմել է 4587 ,0 հազ.դրամ և այն ծախսվել է կառավարման ապարատի պահպանված վրա, իսկ 2016 թվականների համար 5698.8 հազ. դրամ , որից 4588.5 հազ.դրամը նախատեսված է կառավարման ապարատի պահպանման համար, իսկ տարեսկզբի ազատ մնացորդից առաջացած 1110.3 հազ դրամը նախատեսված է ծախսել ֆոնդային բյուջեի համար:

2017-2021 թվականների համար կանխատեսում ենք բյուջեդային մուտքերի ավելացում: Մենք մտածում ենք ծրագրերի իրականացման համար բյուջեդային մուտքերի ավելացում 2017 թվականին 25000 հազ.դրամով, 2018 թվականին 55000 հազ.դրամով, 2019 թվականին 10000 հազ.դրամով, 2020 թվականին 5000 հազ.դրամով և 2021 թվականին 2000 հազ.դրամով, որոնք կգնան ծրագրերի իրականացման ծախսերի վրա: Ներկայումս դոտացիաները տրվում է հիմնականում վարչական ապարատի ծախսերի համար, այն ինչ ծրագրերի իրականացումից առաջիկայում ակնկալում ենք ստացվող արդյունքներից եկող եկամուտները ծախսել համայնքի զարգացման համար:

2.5. Զարգացման խոչընդոտներ և դժվարություններ

Համայնքն ունի մի շարք հիմնական խնդիրներ, որոնցից որպես պարզադիր խնդիրներ կարելի է առանձնացնել

-համայնքի բնակչության թվի նվազումը՝ որը պայմանավորված երիտասարդության արտահոսքով, որոնք էլ ընտանիք են կազմում ու բնական աճ են տալիս համայնքից դուրս և բնակչության քանակի բնական անկմամբ; Համայնքում բնական աճի նվազեցումը կարելի է կասեցնել համայնքում աշխատատեղերի ստեղծումով, որը կնպաստի համայնքից դուրս եկող երիտասարդության հոսքի կրճատմանը և այլ անձանց վերաբնակեցման և տնտեսություն վարմանը համայնքում: Համայնքում բուժսպասարկման մակարդակը գերնվում է շատ ցածր մակարդակում :

- Համայնքն ունի 643 հա գյուղատնտեսական նշանակության հողեր , որոնցից 88 հա վարելահողերից մշակվում է միայն 20 հա՝ 22.7%, 35 հա խորհարքից օգտագործվում է միայն 10հա՝ 28.6%: Հողատարածքները չեն մշակվում և ռացիոնալ չեն օգտագործվում համայնքում գյուղատնտեսական տեխնիկայի բացակայության պատճառով: Հողատարածքները չմշակման հետևանքով թփակալված, հողմնահարված և հողատարափ վիճակում են:

-Համայնքում խմելու ջրի ներտնտեսային համակարգի խողովակաշարերի մաշվածությունը շատ մեծ է և ջրի կորուստների մակարդակը հասնում է մոտ 70% -ի: անձրևաջրերն ու կեղտաջրերը հաճախ ներթափանցում են խմելու ջրի ցանց, որը վրանգավոր է դարձնում ջրի օգտագործումը: Խմելու ջրի մատակարարումը կատարվում է ընդհատումներով , շաբաթը երկու անգամ , ջրամատակարարման ցանցի մաշվածության ու ջրի անբավարար քանակության կուտակման պատճառով, համայնքը չունի ջրահեռացման համակարգ: Համայնքի ջրային ավազանը հարուստ է աղբյուրներով, որը կենտրոնացման կարիք ունի:

-Ոռոգման ցանցի մաշվածության հետևանքով ջրի մեծ կորուստների պատճառով ջրամատակարարումը իրականացվում է ոչ լիարժեք, տնտեսությունների մոտ 60 %, զրկված են ոռոգման հնարավորությունից և կանխատեսվելիք բերքից :

-Համայնքի հասարակական տրանսպորտի աշխատանքի վիճակը շատ ցածր մակարդակի է՝ շաբաթը մեկ անգամ ավտոբուս է երթևեկում մարզկենտրոնից-համայնք: Համայնքային ենթակայության տրանսպորտային հիմնարկներ և կազմակերպություններ չկան: Մարդատար և երթուղային տաքսիների ծառայության համար օգտվում են մարզկենտրոնի ծառայություններից:

-Ներհամայնքային փողոցների և ճանապարհների վիճակը անմխիթար է, կարիք ունի խճապարման և ասֆալտապարման:

-Համայնքի բնության և շրջակա միջավայրի պահպանության վրա մեծ բացասական ազդեցություն ունի Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատի պոչամբարի արդյունաբերական թափոններից առաջացած վնասակար արտանետումները և վնասակար արտանետումներից առաջացած շրջակա

միջավայրի քիմիական վնասակար ազդեցությունը բացասաբար է անդրադառնում բնակիչների ինքնազգացողության , կենդանիների վերարտադրողության (հաճախակի հանդիպվող վիժումներ) , մրգատու ծառերի և մշակովի կուլտուրաների բերքավորության վրա:

-Կենցաղային թափոնները և աղբահանությունը կազմակերպվում է անհատական ձևով, առանձնացված աղբավայրերում, որի հետևանքով պլաստիկատե շերտեր և տոպրակները քամուց տարածվում են շրջակա միջավայրում , շրջակա միջավայրի աղտոտում և ոչ գեղատեսիլ տեսք տալիս:

- Համայնքում կա մշակույթի տուն,որի մեջ ներառված են ակումբը և գրադարանը , սակայն ժամանակակից տեխնոլոգիաներով վերագինված չլինելու՝ ինտերնետ ակումբ չունենալու պատժառով հաճախողների թիվը քիչ է:

- Համայնքն ունի խաղահրապարակ՝ անմխիթար վիճակում է, ունի նորոգման և գույքային՝ մարզական գործիքներով համալրման կարիքներ, :

-Բակային տարածքները բարեկարգման կարիք ունեն:

-Համայնքի 92 առանձնատներից 10-ի վիճակը վթարային է:

-Համայնքում կա 2 գերեզմանատուն, որոնցից 1-ում՝ Չափնի գյուղի հատվածում, տարածված է արագ բազմացող ծառեր, որոնք էլ սպառնում են փլուզել ննջեցյալների հիշատակին կառուցված հուշակոթողները , դժվարեցնում հիշատակման օրերին բնակիչների այցելությանը հարազատների շիրիմներին:

2.6. Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների (ՈւՌՀՄ) վերլուծություն

- Համայնքի ուժեղ կողմերը
 - Համայնքի աշխարագրական դիրքը՝ մոտիկ է մարզկենտրոնին և մայրուղուն:
 - 643 հա գյուղատնտեսական նշանակության հողերի առկայություն, որից

1	88 հա	վարելահող	Հացահատիկային կուլտուրաներ և մշակաբույսերի համար
2	35 հա	խոտհարք	Անասնակերի կուրակման համար
3	110 հա	արոտ	Անասնազխաքանակի ավելացման և արածեցման հնարավորություն
4	410 հա	Այլ հողատեսքեր	Այգիներ ստեղծելու և վայրի բնությունից հափառվողներ հավաքելու հնարավորություն

- Անտառամերձ գոտու, տեսարժան վայրերի, պատմամշակութային հուշարձանների առկայություն, տուրիզմի զարգացման հնարավորություն
- Խմելու ջրի ներհամայնքային համակարգի առկայություն
- Ոռոգման ներհամայնքային համակարգի առկայություն
- Բնակիչների աշխատասիրություն
- Համայնքի թույլ կողմերը
 - Սոցիալապես անապահով բնակչության բարձր տոկոսը
 - գյուղատնտեսական բացակայությունը
 - ԶՊՄԿ-ի պոչամբարի առկայությունը
 - Խմելու ջրի և ոռոգման համակարգերի վերանորոգման անհրաժեշտություն
 - գրոսաշրջության գրավչության համար համայնքի գեղատեսիլ վայրերի մասին տեղեկություն չներկայացնելը
 - գազաֆիկացիայի բացակայություն
- Հնարավորությունները
 - Աշխատուժի առկայություն- ավելի քան 25 հոգի ունեն բարձրագույն և միջին մասնագիտական կրթություն
- Սպառնալիքներ
 - ԶՊՄԿ-ի պոչամբարի վնասակար ազդեցությունը
 - Բնակչության արտահոսքը համայնքից

3. Նպատակների սահմանում և գործողությունների պլանավորում

3.1. Համայնքի զարգացման տեսլական

2017-2021 թվականների համար Համայնքի Ջարգացման Ծրագրերն իրականացնելու արդյունքում հինգ տարիների ընթացքում համայնքում տեղի է ունենալու մի շարք փոփոխություններ. այն է՝

- Կբարձրանա համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական մակարդակը,
- Կխթանվի գյուղատնտեսության զարգացումը
- Կբարեկարգվի համայնքը
- Կավելանա համայնքում գրանցված բնակիչների թիվը,
- Կունենաք համայնքի՝ գյուղատնտեսությամբ զբաղվող բնակիչների եկամտի տարեկան աճ,
- Կավելանա համայնքի մշակվող գյուղատնտեսական հողերի քանակը,
- Համայնքապետարանը՝ հնարավորություն կունենա կազմակերպել մշակութային և մարզական միջոցառումներ, երեխաների և պատանիների այցելություններ համայնքից դուրս մշակութային օջախներ :

1. Գյուղտնտեսական ձեռք բերելով համայնքում կգարգանա գյուղատնտեսությունը, կմշակվեն ավելի շատ գյուղ. նշանակության հողեր, կավելանա բնակիչների եկամուտները, նոր հողեր վարձակալության տալով կաճեն համայնքի սեփական եկամուտները, որի շնորհիվ կլուծվի մի շարք համայնքային խնդիրներ:

2. Եկեղեցու վերանորոգմամբ կգարգանա համայնքում հոգևոր մշակույթը և զբոսաշրջության դեմքերի համար գրավչություն կառաջանա:

3. Խմելու ջրագծի և ոռոգման ջրատարի համակարգերի վերանորոգման արդյունքում կբարելավվի համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական մակարդակը, եկամուտների աճ կունենան, կմշակվեն ավելի շատ հողեր, կավելանա համայնքում գրանցված բնակիչների թիվը, համայնքը կունենա սեփական եկամուտների աճ:

4. Հանդիսությունների տան վերանորոգումով համայնքի բնակչությունը բավարարվածության զգացողություն կունենան՝ արժանավայել վայրում հանդիսություններ կազմակերպելու համար:

Առաջիկա տարիների ընթացքում համայնքի զարգացման հիմնական ուղղությունները լինելու են համայնքի բնակչության բարեկեցության բարձրացումը, աղքատության կրճատումը ու եկամուտների աճը և զարգացման համար խթաններ կարող են հանդիսանալ գյուղատնտեսության զարգացումը և համայնքի բարեկարգումը :

- գյուղտնտեսական ձեռք բերելով և ոռոգման խնդիրը լուծելով՝ հնարավորություն կընձեռնվի ավելի շատ հողամասեր մշակել, աղքատ ընտանիքներին անվճար գյուղ տնտեսական տրամադրել և տալ առանց վարձակալության վճարի հողեր մշակելու համար նպաստելով աղքատության կրճատմանը համայնքում:

Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքները 5 են, որի հարաբերությունը համայնքի ընտանիքների ընդհանուր թվին (արտահայտված տոկոսով), 2016 թվականի համար կազմում է -10%, 2020 թվականից կկազմի -5%,

Համայնքի սեփական եկամուտների տարեկան աճը արտահայտված տոկոսով կկազմի՝ 2017թ.-3% , 2018թ.-10 % , 2019թ.-100 % , 2020թ.-200% , 2021թ.- 500% Համայնքային պայմանների բարելավման արդյունքում համայնքում գրանցված բնակիչների թվի փոփոխություն տեղի կունենա, մարդիկ կգան գրանցվելու գյուղում՝ հողեր մշակելու համար և բնակչության աճը նախորդ տարվա համեմատ՝ չպայմանավորված բնական աճով, կկազմի 30%:

3.2. Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակներ

Առաջիկա տարիների ընթացքում համայնքն ունի մի շարք նպատակներ, որոնց իրականացումից է կախված համայնքի կայուն զարգացումը. դրանցից են՝

Գյուղատնտեսական հողերի մշակում.

Այս նպատակը իրականացնելով կանխատեսում ենք համայնքում գյուղատնտեսության զարգացում, բնակչության եկամուտների աճ, համայնքի սեփական եկամուտների աճ, աղքատ ընտանիքների քանակի նվազում, գրանցված բնակիչների թվի փոփոխություն :

Խնդրի լուծման համար անհրաժեշտ է լուծել մի շարք խնդիրներ

1. Ձեռք բերել գյուղատնտեսական;

Ձեռք բերելով գյուղատնտեսական համայնքում կիսթանենք գյուղատնտեսության զարգացմանը: Նախկինում մշակվում էր գյուղ. նշանակության հողերից 20 հա վարելահող և խոտ հունձ էր իրականացվում 10 հա տարածքից, ծրագրի իրականացմամբ կմշակվի 80 հա վարելահող և 35 հա տարածքից խոտհունձ կիրականացվի;

Ծրագիրը ցանկանում ենք իրականացնել 2017 թվականին, որի համար անհրաժեշտ կլինի 25 մլն. դրամի չափով գումար, սակայն առ այսօր ֆինանսավորման աղբյուրները հայտնի չեն: Ֆինանսավորման խնդիրը լուծելու համար բանակցություններ է ընթանում ՀՊՄԿ-ի տնօրինության հետ, ակնկալելով համայնքի մոտ 60 հա գերակա շահ ճանաչված հողատարածքները նրանց կողմից իրացնելուց փոփոխություն գումարների վճարման հաշվին:

2. Համայնքի բարեկարգում՝ Եկեղեցու վերանորոգում

Այս նպատակին հասնելու համար կանխատեսում ենք վերանորոգել համայնքում գտնվող 1912-1914 թվականներին կառուցված եկեղեցին, որը հանրապետական նշանակության պատմամշակութային հուշարժան է: Վերանորոգելով հուշարժանը կակտիվացնենք համայնքի հոգևոր մշակույթը, համայնքի գեղատեսիլ բնությամբ և առկա պատմամշակութային հուշարժաններով կստեղծենք գրավչություն զբոսաշրջության զարգացման համար, որի արդյունքում կունենաք համայնքի բնակչության եկամուտների և գրանցվածների քանակի աճ:

Գյուղամիջյան եկեղեցին գտնվում է աղետալի վիճակում, փլուզման եզրին՝ վրանգ սպառնալով շրջապատի մարդկանց կյանքին: Եկեղեցու փլուզման արդյունքում կվնասվեն հարակից տները, որոնց հեռավորությունը եկեղեցուց կազմում է 5 մետր, կփակվի գյուղամիջյան հետիոտն ու ավտոճանապարհները, որոնք անմիջապես եկեղեցուն հարակից են ընթանում:

Ծրագիրը նախատեսում ենք իրականացնել 2018 թվականին:

իրականացնելով այս ծրագիրը համայնքը կունենա կանգուն, գործող եկեղեցի, բնակչությունը հնարավորություն կունենա եկեղեցական ծիսակատարություններ, մոմավառություններ կատարել համայնքի ներսում: Ծրագիրը կխթանի բարեգործությանը, համայնքում զրոսաշրջության զարգացմանը, համայնքի բնակչության բարեկեցության բարձրացմանը:

Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ է կլինի 55 մլն. դրամի չափով գումար:

Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները հայրնի չեն, ընթանում են բանակցություններ, մտածում ենք այն կկատարվի բարերարների ու դոնոր կազմակերպությունների միջոցներով:

3. Համայնքի բարեկարգում՝ խմելու ջրի ցանցի վերանորոգում:

Այս նպատակը իրականացնելով կանխատեսում ենք համայնքում բնակչության կենսամակարդակի բարձրացում, խթանում ենք համայնքում գյուղատնտեսության զարգացումը և կունենանք բնակչության բավարարվածությունը կենցաղային ջրի մատակարարումից:

Խնդրի լուծման համար անհրաժեշտ է լուծել մի շարք խնդիրներ

Համայնքում խմելու ջրի ներդնատեսային համակարգի խողովակաշարերի մաշվածությունը շատ մեծ է և ջրի կորուստների մակարդակը հասնում է 70%-ի, անձրևաջրերն ու կեղտաջրերը ներ են թափանցում խմելու ջրի ցանց՝ վրանգ սպառնալով բնակչության առողջությանը: Զրամատակարարումը կատարվում է ընդհատումներով՝ շաբաթը 2 անգամ 3 ժամով: Տնտեսությունների մեծամասնությունը օգտվում են միայն այդ համակարգի ջրի մատակարարումից:

Վերանորոգելով ջրագիծը և շրջապատում առկա աղբյուրները միացնելով գործող համակարգին համայնքում կունենանք շուրջօրյա ջրամատակարարում: Ծրագիրն իրականացնելու համար անհրաժեշտ կլինի ձեռք բերել 7կմ երկարության խողովակներ:

Ծրագիրը նախատեսում ենք իրականացնել 2019 թվականին:

Ծրագրի իրականացման համար կանխատեսում ենք 10 մլն. դրամի չափով գումար:

Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները հայրնի չեն, ընթանում են բանակցություններ:

4. Համայնքի բարեկարգում՝ Ոռոգման ջրագծի վերանորոգում:

Ոռոգման ջրագիծը վերանորոգելով համայնքում դարձյալ կխթանենք գյուղատնտեսության զարգացմանը: Ավելի շատ հողատարածքներում գյուղատնտեսական կուլտուրաներ կմշակվեն, բնակչությունը կունենա եկամտի աճ:

Ներկայիս ոռոգման ցանցի խողովաշարերը գտնվում են անմխիթար վիճակում, բազմաթիվ տեղերում ունենք խցանումներ և պատվածքներ, ունենում ենք ջրի մեծ կորուստներ, որի արդյունքում բնակիչները լիարժեք չեն օգտվում ոռոգման համակարգից և արդյունքում չորանում են ցանքատարածքները ու ունենում են բերքի մեծ կորուստներ:

Իրականացնելով այս ծրագիրը՝ այն է 1 կմ հատվածի վերանորոգման և 500 մ հատվածում խողովակներ անց կացնելու համար նոր խողովակաշարեր ձեռք բերելով, կկարողանաք ապահովել համայնքում առկա գյուղ. նրանակության հողերի 40%-ի և տնամերձ հողամասերի լիարժեք ոռոգումը:

Ծրագիրը նախատեսում ենք իրականացնել 2020 թվականին:

Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ է կլինի 5 մլն. դրամի չափով գումար:

Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները հայտնի չեն, ընթանում են բանակցություններ:

5. Հանդիսությունների տան վերանորոգում

Վերանորոգելով հանդիսությունների տունը համայնքի բնակչությունը կունենա բավարարվածության զգացողություն իր հանդիսությունները կազմակերպելով բարեկարգ, գեղեցիկ ու հարմարավետ սրահում:

Բարձր խոնավությունից ներկայիս սրահի պատերի ծեփաշերտերը թափվում են, խոհանոցում չկան սալօջախներ, սպասքը ճաքճաք և հնացած է:

Իրականացնելով այս ծրագիրը կունենանք հարդարված, նոր խոհանոցային սպասքով, գույքով կահավորված հանդիսությունների սրահ, ուր բնակիչները ավելի հաճախ կկազմակերպեն իրենց հանդիսությունները և ավելի քիչ կօգտվեն Կապան քաղաքի սրահներից ու կխնայեն տնտեսությունների համար զգալի գումարներ:

Ծրագիրը նախատեսում ենք իրականացնել 2021 թվականին:

Ծրագրի իրականացման համար կանխատեսում ենք 2 մլն. դրամի չափով գումար:

Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները հայտնի չեն, ընթանում են բանակցություններ:

4. ՀՀ Ֆինանսավորում

Հստակ սահմանել, թե ՀՀ-ում ընդգրկված ծրագրերն ի՞նչ միջոցներով են ֆինանսավորվելու՝

Առաջիկա հինգ տարիների ընթացքում նախատեսված է համայնքի զարգացման համար կատարել հետևյալ ծրագրերը՝

Հ/հ	Ծրագրի անվանումը	Գումարը / մլն. հհ դրամ/	Ֆինանսավորման աղբյուրները	
			Բարեգործություն, նվիրատվություն	Պետություն- համայնք-մասնավոր հատված համագործակցություն
1.	Գյուղտեխնիկայի ձեռք բերում	25.0		25.0
2.	Եկեղեցու վերանորոգում	55.0	55.0	
3.	Խմելու ջրի ցանցի վերանորոգում	10.0	10.0	
4.	Ոռոգման ջրագծի վերանորոգում	5.0	5.0	
5.	Հանդիսությունների տան վերանորոգում	2.0	2.0	
	Ընդամենը	97.0	72.0	25.0

ՀՀ-ում ընդգրկված ծրագրերի իրականացման համար ֆինանսական առկա միջոցներ չկան, ուստի դրանք իրականացման համար անհրաժեշտ է գումար հայթաթել:

Գյուղտեխնիկայի ձեռք բերման համար ֆինանսական միջոցների ապահովումը կանխատեսում ենք պետություն-համայնք- մասնավոր հատված շրջանակներում ՀՀ-ի կողմից կատարվող ներդրումներով, որոնց հետ տարվում է բանակցություններ: Մնացած ծրագրերի իրականացման համար ֆինանսական միջոցների հայթաթման աղբյուրները հայտնի չեն, փնտրությունների մեջ ենք:

ՀՀ-ում ընդգրկված ծրագրերն իրականացնելով համայնքում մի շարք պարտադիր խնդիրներին լուծում կտրվի՝

1. Կրթականության համայնքը

2. Գյուղատնտեսության զարգացումը կիսանվի

3. Զբոսաշրջության զարգացումը կիսթանվի

Հնգամյա կտրվածքով նախատեսում ենք յուրաքանչյուր տարի իրականացնել մեկ ծրագիր և ֆինանսական միջոցների առկայության դեպքում այն ուղղել կոնկրետ ծրագրի լուծման համար, տալով համայնքում ծրագրի իրականացման արդյունքում պարտադիր խնդրի լուծմանը:

Հ/հ	Ծրագրի անվանումը	Ծրագրի գումարը մլն.դրամ	Ծրագրի իրականացման տարին
1	Գյուղատնտեսական ծրագրի իրականացում	25.0	2017
2	Եկեղեցու վերանորոգում	55.0	2018
3	Խմելու ջրի ցանցի վերանորոգում	10.0	2019
4	Ոռոգման ջրագծի վերանորոգում	5.0	2020
5	Հանդիսությունների տան վերանորոգում	2.0	2021

5. ՀՀԾ մոնիթորինգ

ՀՀԾ-ի մոնիթորինգի խնդիրն է հրականացնել նախատեսված ծրագրերի համար սահմանված ցուցանիշների ձևով, 2017-2021 թվականների ընթացքում, տարեկան դիտարկման սկզբունքով ըստ ՀՀԾ-ի մոնիթորինգի անձնագրի ձևի (կցվում է):

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը:	12. Համայնքում գյուղատնտեսության զարգացման խթանում						
Ծրագրի անմիջական նպատակ Գյուղատնտեսության զարգացման խթանում	Գյուղ.նշանակության հողերի մշակման համար գյուղացիներին գյուղտեխնիկայի ապահովում						
	Ցուցանիշներ Համայնքում առկա գործող նոր տեխնիկայի և կցիչների քանակ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
0		1/5	1/5	1/5	1/5	1/5	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ 1.Մշակվող հողատարածքների ավելացում % 2.Դաշտավարության արդյունավետության բարձրացում	1.						
	Ցուցանիշներ Ավելացած հողատարածքների չափը , %	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		0	20	30	40	50	80
	2.						
	Ցուցանիշներ Բնակիչների բավարարվածությունը տեխնիկայից, %	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
0		10	20	80	80	90	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները 1.Բանակցությունների վարում 2.Գնումների գործընթացի իրականացում	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. Գյուղ. տեխնիկայի աշխատանքների արդյունավետ կազմակերպում 1.2 . 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. Գյուղ. տեխնիկայի աշխատանքների արդյունավետ կազմակերպում 2.2.						
	Ընթացիկ ծախսեր՝ 0.5 մլն. ՀՀ դրամ Կապիտալ ծախսեր՝ 24.5 մլն. ՀՀ դրամ Ընդհանուր բյուջեն՝ 25.0 մլն. ՀՀ դրամ						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ							
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ֆինանսավորման բացակայություն						

Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի տնտեսություններն ու բնակիչներնը
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	Սկիզբը – 2017; Ավարտը - 2017
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Գյուղում գյուղատնտեսության և դաշտավարության զարգացման առաջնահերթ պայմաններից է ունենալ համապատասխան գյուղատնտեսական մեքենաներ և սարքավորումներ: Համայնքն ունի 88 հա բերրի վարելահող և 35 հա-ից ավելի խոտհարքի տարածություններ, որոնց մշակման և բերքահավաքի համար անհրաժեշտ է Բելոռուս մականիջի հզոր անվավոր տրակտոր և համապատասխան կցիչներ՝ շարքացան, գութան, փոցխ, հնձիչ և խոտամամլիչ: Նշվածների առկայության պայմաններում հողի վար ու ցանքը և խոտի բերքահավաքը կկատարվի որակով և ժամանակին, արդյունքում ունենալով բարձր ու քանակով շատ գյուղ մթերքներ:

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	2.Համայնքի գույքի և դրամական միջոցների կառավարում						
Ծրագրի անմիջական նպատակ Եկեղեցու վերանորոգում	Համայնքում առկա հանրապետական նշանակության պատմամշակութային հուշարձանի՝ եկեղեցու վերանորոգում						
	Ցուցանիշներ Հոգևոր ծիսակատարությունների կատարում համայնքում, տարեկան-հատ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		0	0	0	5	5	5
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ Համայնքի բնակիչների հոգևոր պահանջմունքների բավարարում	1.						
	Ցուցանիշներ Բնակիչների բավարարվածությունը %	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		0	0	10	50	80	80
	2.						
		Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի հիմնական գործողությունները 1.Մրցուրթի կազմակերպում 2.Նախագծերի կազմում 3.Աշխատանքների իրականացում	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1.Պատարագների իրականացում 1.2. Մոմավառությունների կատարում 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. 2.2.						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 1.0 մլն ՀՀ դրամ Կապիտալ խախսեր՝ 54.0 մլն.ՀՀ դրամ Ընդհանուր բյուջեն՝ 55.0 մլն. ՀՀ Դրամ						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ							
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ֆինանսավորման բացակայությունը						

Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակիչները
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	Սկիզբը-2018թ, Ավարտը – 2018թ.
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Համայնքում հոգևոր մշակույթի զարգացման առաջնահերթ պայմաններից է ունենալ նորմալ գործող եկեղեցի: 1912-14 թվականներին համայնքում կառուցված եկեղեցին փլուզման եզրին է: Այն հանրապետական նշանակության պատմամշակութային հուշարժան է: Վերանորոգելով եկեղեցին համայնքի բնակչությունը հնարավորություն կունենա բավարարել իր հոգևոր պահանջմունքները: Ծրագրի իրականացումից հետո եկեղեցում կիրականացվի պատարագներ, կկատարվի մոմավառություններ ու հարսանեկան ծեսեր:

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	2. Համայնքի գույքի և դրամական միջոցների կառավարում							
Ծրագրի անմիջական նպատակ Համայնքի բնակիչների համախմբման արդյունքում վերանորոգել խմելու ջրի ցանցը	Ցուցանիշներ Համայնքի բնակիչների բավարարվածությունը ջրամատակարարումից, %	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	
		10	10	10	70	80	90	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ 1. 7 կմ. Խողովակաշարի մոնտաժում 2. Շրջօրյա ջրամատակարարման մատակարարում	1.							
	Ցուցանիշներ Խմելու ջրի կորստի հարաբերությունը ընդհանուր համայնքի խմելու ջրի ծավալին, %	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	
		70	70	70	30	20	5	
	2.							
	Ցուցանիշներ Խմելու ջրի մանրեաբանական հետազոտության շեղումները չափանիշներից, %	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	
		40	40	40	30	10	5	
	Ծրագրի հիմնական գործողությունները 1. Նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կազմում 2. Դոնորների և բարեգործների ներգրավում 3. Գնումների գործընթացի կազմակերպում	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. Գնումների գործընթացի և շինարարական աշխատանքների իրականացում 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. Համայնքապետարանի կողմից վերահսկողության իրականացում						
	Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 1 մլն. ՀՀ դրամ Կապիտալ ծախսեր՝ 9 մլն. ՀՀ դրամ Ընդհանուր բյուջեն՝ 10 մլն. ՀՀ դրամ						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Մասնագիտական խորհրդատվություն							
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ֆինանսավորման բացակայությունը							
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համանքի ողջ բնակչությունը							
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	Սկիզբը-2019, Ավարտը – 2019							
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Քննարկելով համայնքի բնակիչների կողմից բացահայտված խնդիրները, առաջնային հիմնախնդիր համարվեց խմելու ջրի սակավությունը, ինչը լուրջ խոչընդոտ է համայնքի զարգացման համար: Այս հիմնախնդիրը միշտ էլ եղել է համայնքի բնակիչների և համայնքապետարանի ուշադրության կենտրոնում, սակայն ֆինանսական ռեսուրսների անբավարարության պատճառով երբեք էլ չոչափելի լուծումներ չի ստացել: Հիմնախնդրի լուծումը առաջնային է համարվում հատկապես այն պատճառով, որ նրա լուծումից շահառու կարող են							

դառնալ բոլոր Չափնեցիները, քանի որ նշված ջուրը գոյատևման միջոց է հանդիսանում բոլոր համայնքաբնակների համար:

Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ է 10 մլն. ՀՀ դրամ:

Նախատեսվում է ծրագիրն իրականացնել դոնոր կազմակերպությունների և բարեգործների աջակցության հաշվին:

Ծրագրի իրականացումից համայնքի բնակչությունը կենցաղային նպատակներով շուրջօրյա խմելու ջուրը օգտագործելուց զատ, այն ամբարելով ջրամբարներում, կկատարեն տնամերձ հողամասերի ոռոգում, ահովելով կայուն առկայություն :

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքի գույքի և դրամական միջոցների կառավարում						
Ծրագրի անմիջական նպատակ Ջրագծի վերանորոգում	Ցուցանիշներ Ջրագծի վերանորոգում , %	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		0	0	0	0	80	100
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ 1. 1 կմ խողովակաշարի մոնտաժում 2. Ոռոգման որակի բարձրացում	1.						
	Ցուցանիշներ Համայնքի բնակիչների բավարարվածությունը ոռոգման համակարգից, %	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
		0	10	10	10	50	100
	2.						
	Ցուցանիշներ Աղքատության վերացում, %	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
10		10	10	10	5	5	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները 1. Նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի կազմում 2.Դոնորների և բարեգործների ներգրավում 3.Գնումների գործընթացի կազմակերպում	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. Գնումների գործընթացի և շինարարական աշխատանքների իրականացում 1.2. 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. Համայնքապետարանի կողմից վերահսկողության իրականացում 2.2.						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ 0.5 մլն. ՀՀ դրամ Կապիտալ ծախսեր՝ 4.5 մլն. ՀՀ դրամ Ընդհանուր բյուջեն՝ 5.0 մլն ՀՀ դրամ						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Մասնագիտական խորհրդատվություն						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ֆինանսավորման բացակայությունը						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Չափնի համանքի ողջ բնակչությունը						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	Սկիզբը-2020թ, Ավարտը – 2020թ.						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Քննարկելով համայնքի բնակիչների կողմից բացահայտված խնդիրները, առաջնային հիմնախնդիր համարվեց ոռոգման ցանցի քայքայվածությունը, ինչը լուրջ խոչընդոտ է համայնքի զարգացման համար: Այս հիմնախնդիրը միշտ էլ եղել է համայնքի բնակիչների և համայնքապետարանի ուշադրության կենտրոնում, սակայն ֆինանսական ռեսուրսների անբավարարության պատճառով երբեք էլ չըջափելի լուծումներ չի ստացել: Հիմնախնդրի լուծումը առաջնային է համարվում հատկապես այն պատճառով, որ նրա լուծումից շահառու կարող են դառնալ բոլոր Չափնեցիները, քանի որ նշված ջուրը գոյատևման միջոց է հանդիսանում բոլոր համայնքաբնակների համար:						

	Ոռոգման ցանցի քայքայվածության պատճառով գյուղատնտեսության՝ մասնավորապես այգեգործության և բանջարաբոստանային կուլտուրաների զարգացվածությունը համայնքում գտնվում է զարգացման ցածր մակարդակի վրա և այս կարևորագույն ոլորտը տարեցտարի անկում է ապրում: Զրի սակավության պատճառով գյուղացիները չեն կարողանում ռացիոնալ օգտագործել հողը, մշակել այն: Նաև ռացիոնալ չի օգտագործվում առկա ջրային ռեսուրսները: Ստացված բերքն անորակ է և հազիվ է բավարարում սեփական սպառման համար: Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ է 5 մլն. ՀՀ դրամ: Նախատեսվում է ծրագիրն իրականացնել դոնոր կազմակերպությունների և բարեգործների աջակցության հաշվին:
--	--

21 pap.)

21 pap.)

[illegible]

8. Համայնքի բնակավայրերի կառուցապատումը, բարեկարգումը և կանաչապատումը, համայնքի տրեփանությունը և սանիտարական մաքրումը, կոմունալ տնտեսության աշխատանքների ապահովումը, համայնքային գերեզմանատների պահպանումը և գործունեության ապահովումը													
9. Համայնքի հասարակական տրանսպորտի աշխատանքի կազմակերպում, համայնքային ճանապարհային ենթակառուցվածքների պահպանություն և շահագործում													
10. Աջակցություն պետական պաշտպանության իրականացմանը													
11. Աղետների ռիսկերի նվազեցման և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության ու քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների իրականացում													
12. Գյուղական բնակավայր ընդգրկող համայնքներում գյուղատնտեսության զարգացման խթանումը	25 սկ. << դրամ	✓											
12.1. Գյուղտնիկայի ծնող բերում	25 սկ. << դրամ	✓											
14. Զբոսաշրջային հեռանկարներ ունեցող համայնքներում՝ զբոսաշրջության զարգացման խթանում													

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]